

NINNI MYLLYOJA

EMILIA KULLAS

Rahantaju

The title 'Rahantaju' is written in a black, elegant cursive script. The word is split into two lines: 'Rahan' on the top line and 'taju' on the bottom line. A decorative black line with several leaves curves around the text. At the top right of this line is a circular icon containing a Euro symbol (€) and a small star.

Alma Talent
Helsinki 2020

Copyright © 2020 Alma Talent Oy ja kirjoittajat

ISBN 978-952-14-4094-6

ISBN 978-952-14-4095-3 (e-kirja)

ISBN 978-952-14-4096-0 (verkkokirja)

Kansi: Tiina Haavistola

Taitto: Sirpa Puntti

BALTO print, Liettua 2020

Anna palautetta kirjasta: *kustannustoimitus@almatalent.fi*

*Osa 1:
Miksi sijoittaminen on
n­in t­arke­aa?*

Rahasi ovat sinun – käytä niitä

Arjen keskellä on vaikea potkia itseään miettimään raha-asioita. Keskellä marraskuun jatkuvaa vesisadetta sitä raahustaa töistä kotiin kauppakassit maata viistäen, tasapainottelee puhelinta korvan ja olkapään välissä ja kuuntelee oman äitinsä tai isänsä selostusta viimeisimmästä lääkärikäynnistään. Perillä kotona laittaa jauhelihasta ruokaa, koska teineille ei härkis uppoa, ja laskeskelee, montako viikkoa on seuraavaan lomaan.

Mutta silti sitä rahaa pitäisi miettiä. Sen teinin, puhelimessa jarrittelevan vanhemman ja ennen muuta itsensä takia. Useimmiten juuri me naiset kannamme vastuun lähimmäisistämme, niin vauvoista kuin vanhuksistakin, ja se on suurin syy siihen, miksi nimenomaan meidän pitää ottaa omat raha-asiamme haltuun.

Mihin rahasi riittävät, kun aikuisuuden kynnyksellä olevat lapsesi tarvitsevat apua? Riittävätkö rahasi eläkkeellä? Miten varmistat, että äitisi ja isäsi viimeiset vuodet ovat mahdollisimman hyviä? Entä miten itse pärjääät sitten kun tarvitset muiden hoivaa?

Inhottavia kysymyksiä. Me olemme tottuneet ajattelemaan, että yhteiskunnan, *eli jonkun muun*, pitää kyetä hoitamaan isot perusturva-asiat. Emme halua pelotella hyvinvointivaltion alasarjalla, mutta Oy Suomi Ab ei ole hyvässä iskussa. Satavuotias Suomi on vähän kuin kirjoittajakin: keski-ikäinen, kestäväsynnyt, tapoihinsa jämähäntänyt. Uusiutua pitäisi, mutta ei jaksa.

Moni asia roikkuu keskeneräisenä, mutta yleisesti ottaen kaikki on *tos*i jäykkää. Sotea ei synny millään, asuntomarkkinat eriytyvät häkellyttävän kiivasta vauhtia ja eläkejärjestelmä joutuu koetteelle näin heikolla syntyvyystahdilla. Kahdenkymmenen vuoden kuluttua 80-vuotiaita on tuplamäärä nykyiseen verrattuna. Yhä harvemman työssäkäyvän pitäisi kyetä kustantamaan aiempaa suurempi määrä hoivaa tarvitsevia. Raaka tosiasia on, että perheet joutuvat

käyttämään omia ja läheistensä varoja omaistensa tarvitsemaan hoivaan.

Tästä yhtälöstä kumpuaa meidän motivaatiomme kirjoittaa jo kolmas kirja sijoittamisen ja talouden perusteista. Ensimmäinen kirjamme, Mitä jokaisen kotiäidin (ja muidenkin naisten) tulee tietää sijoittamisesta, ilmestyi 10 vuotta sitten. Olimme kumpikin hiljattain tulleet toista kertaa äidiksi. Sinkkuvuodet olivat auttamatta ohi, olimme vanhempainvapaalla ja kummallakin oli vastuullaan nelihenkinen perhe, rahaa oli niukasti ja niskassa hirveä asuntolaina. Muistutimme, että kalliskaan merkkilaukku ei ole sijoitus, vaan ostos. Sijoitus tuottaa, laukku ei, vaikka sen joku käytettynä ostaisikin.

Toisessa kirjassamme Nainen ja rikastumisen taito (2014) väitimme, että naiset eivät tarvitse downshiftaamista vaan upliffausta. Totesimme, että on ihan ok jäädä pois töistä, mutta ei kannata jäädä tyhjän päälle. Nelipäiväinen työviikko on unelma, jolla on hintalappu, ja kannattaa varmistaa, että siihen on varaa.

Tässä kirjassa sanomme, että naiset tarvitsevat talouskasvua vieläpä enemmän kuin miehet. Elämän isoissa valintatilanteissa moni meistä joutuu tarkastelemaan talouttaan kriittisesti ja laskemaan, minkälaiseen toimeentuloon on varaa.

Suuriin valintoihin liittyy myös meidän motivaatiomme sijoittaa. Rahalla pitää saada jotain aikaiseksi, ja mieluiten sillä pitää tehdä hyvää. Me väitämme, että jos esimerkiksi otat ilmastonmuutoksen vakavasti, paras keino vaikuttaa asioihin on murehtia lomalentojasi vähemmän ja sijoittaa enemmän. Kerromme, että ”kasvava talous ja laskevat päästöt” -yhtälö on paitsi mahdollista, myös todellista. Näytämme, miksi Helsingin pörssi on ilmastotietoiselle erinomainen paikka aloittaa sijoittaminen.

Tähdennämme, miksi rahaa ei kannata säästää vain oman kodin seiniin eikä varsinkaan jättää tilille. Säästäminen on hyve, mutta talletustilille säästäminen on tehotonta – ja tyhmää. Negatiivisten

korkojen aikana säästöjen pitäminen talletustilillä syö niiden arvoa. Juuri omien rahojen suhteen jokaisen naisen kannattaa ja pitää olla reilusti ahne. Jos kykenet säästämään muutamankin kymppin kuussa, olet itsellesi velkaa sen, että opettelet hakemaan varoillesi tuottoa. Se ei ole niin vaikeaa kuin voisi luulla.

Mutta omien raha-asioiden ajattelu on monelle yhtä hauskaa kuin hampaiden juurihoito. Aika monelle talous ja sijoittaminen edustavat asioita, joita aikuisen ihmisen ”pitäisi osata”, mutta ensin ei huvita ja sitten hävettää, kun ei osaa. Kun joku asia hävettää, siihen ei ainakaan halua tutustua, eikä sitä välitä opetella.

Siksi ensiksi pitää hylätä häpeä. Jos osaat ostaa netistä vaatteita tai lentoliput, opit myös sijoittamaan. Mekin, kaksi humanisti-kielietelijää, olemme oppineet. Kun olimme nuoria toimittajia ja näimme, miten Suomi ajoi Nokia ja Sonera etunenässä kohti pörssikuppilaa, meitä kiinnosti lähinnä, miksi näin kävi. Kysymyksestä muodostui kummallekin avainkokemus: sen takia meistä tuli taloustoimittajia.

Vuosien kokemuksella tähdennämme, että sijoittaminen ei ole ahneutta tai keinottelua. Se on järkevää taloudenpitoa. Se on tarpeellinen taito osata, mutta samalla voi hiukan viisastua, oppia uusia asioita ja luoda itselleen uusia mahdollisuuksia.

TILAA RAHAN TAJU -KIRJA ALMA TALENT SHOPISTA:
shop.almatalent.fi

Miksi nimenomaan naisten pitää sijoittaa

Raha on ollut Suomessa jokseenkin aina tabu: siitä ei sovi puhua. Rahattomuutta voi voitotella, mutta jos rahaa on, siitä on parempi olla hiljaa. Omistaminen tulkitaan helposti rehvasteluksi. Suomalaisen mielestä on oikeudenmukaista rikastua lottoamalla tai olemalla urheilutähti, mutta sijoittamisella vaurastumisessa on jotakin hämärää.

Asenteet sijoittamista kohtaan ovat onneksi muuttumassa. Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA teki kyselytutkimuksen lokakuussa 2019, jossa suomalaisilta kysyttiin suhtautumisesta osakesäästämiseen ja eläkejärjestelmään (EVA 17.1.2020). Kyselyyn vastanneista 62 prosenttia oli samaa mieltä tämän väittämän kanssa: ”Vaikka osakesijoittamisessa on omat riskinsä, se tarjoaa keinon lisätä niin yksityisten kansalaisten kuin koko kansantaloutemmekin vaurautta.” Kun samaa asiaa kysyttiin vuonna 2000, vastaajista tätä mieltä oli vain 42 prosenttia.

Kahdessakymmenessä vuodessa suomalaiset ovat vaurastuneet, sijoittaminen on muuttunut monelle arkipäiväiseksi asiaksi, eikä se ole enää pelkästään eläkeikäisten miesten harrastus. Sosiaalisella medialla on ollut tässä muutoksessa iso rooli. Some tarjoaa tiedonjanoisille aivan uudenlaisen alustan verkostoitumiseen ja tiedon vaihdantaan. Muun muassa Ompeluseuran talousgurut, Sijoituskerho, Vauras nainen ja Mimmit sijoittaa -ryhmät ovat keränneet lyhyessä ajassa niin paljon seuraajia, että voi jo hyvällä syyllä puhua ilmiöstä.

Myös pankit ja rahalaitokset ovat pikkuhiljaa heränneet ymmärtämään asiakkaidensa muuttuneita tarpeita. Sijoitustuotteita pyritään avaamaan ja selittämään entistä yksinkertaisemmin.

Kaupankäynti osakkeilla on halventunut ja tarjonta monipuolistunut, ja tietotekniikka on yksinkertaistanut ostamista ja myymistä.

Me haluamme omalta osaltamme entisestään murtaa sijoittamiseen liittyviä tabuja ja olla rakentamassa yhteiskuntaa, jossa omista saavutuksistaan voi nauttia ja olla aidosti ylpeä. Vauraudessa, jopa rikastumisessa, ei ole mitään hävettävää.

Yhteiskunta ja sen rakenteet tekevät siitä kuitenkin erityisesti naisille joskus vaikeaa. Elämme edelleen vahvasti sukupuolittuneessa yhteiskunnassa, eikä meidän lapsiemme sukupolvi ole tässä suhteessa juuri meitä kehittyneempi. Vaikka ylpeilemme tasa-arvolla, tytöt ja pojat, naiset ja miehet, tekevät edelleen perinteisten sukupuolinormien mukaisia elämänvalintoja. Suomalaisnaisen tyypillisessä elämäнкаaressa jokainen vuosikymmen on taloudellisesti kohtalokas. Pureudutaanpa niihin tarkemmin:

10-vuotiaat tytöt: Kouluissa tytöt ja pojat voivat tehdä ainevalintoja sukupuoleen riippumatta. Siitä huolimatta tytöt valitsevat poikia useammin tekstiilikäsityöt ja pojat tyttöjä useammin teknisen käsityön. Näin tapahtui meidän lapsuudessamme ja harmiksemme kehitys näyttää jatkuvan samanlaisena nykyäänkin.

Segregaatio eli sosiaalinen eriytyminen alkaa jo tässä iässä. Tytöt leikkivät tyttöjen leikkejä tyttöjen kanssa, pojat poikien. Värikoodisto pinkki ja sininen piirtävät selkeän rajan sukupuolten välille.

Nuoret joutuvat yhä aikaisemmassa vaiheessa tekemään valintoja tulevaisuutensa suhteen. Yläasteella ja viimeistään lukiossa tehdyt ainevalinnat määrittävät pitkälle elämän suunnan.

Jos ihminen ei lapsuudessa käytä hyväkseen oppimisherkkyytään, joka luo pohjaa esimerkiksi kielten ja matematiikan myöhempään omaksumiseen, niihin pureutuminen myöhemmin on haastavaa, joskaan ei mahdotonta. Vaivattominta oppiminen on lapsuudessa.

Suomalaiset tytöt ovat PISA-tutkimuksen mukaan maailman huippua matematiikassa ja luonnontieteissä. Tästä huolimatta tyttöjen ja poikien koulutuspolut etäännyvät vahvasti lukiossa, mikä johtaa siihen, että tytöt valitsevat matemaattisia aineita poikia harvemmin.

Koulutusvalintojen segregaatio, eli eriytyminen sukupuolen mukaan, on Suomessa muita EU-maita voimakkaampaa. Suomalaisessa liike-elämässä johtajat ovat edelleen hyvin usein diplomi-insinöörejä tai kaupallisten koulutuksen saaneita. Jo varhain tehdyt valinnat ohjaavat poikia aloille, joissa palkat ovat korkeampia.

20-vuotiaat nuoret naiset: Siinä missä pojat arvostavat aloja, joissa mahdollista saada korkeaa palkkaa ja statusta, tytöt suuntautuvat aloille, joissa he voivat yhdistää sosiaaliset suhteet, perheen ja ihmissuhteet. (HS 30.9.2019)

Mistä tämä johtuu? Meillä ei ole siihen yksiselitteistä vastausta, mutta uskomme, että kyse on rakenteista, ei puhtaasti yksilön valinnasta. Vaikka yksilötasolla vastustusta löytyy, politiikka ja asenteet kannustavat meitä tekemään sukupuolen mukaisia valintoja. Suomalaistytöiden koulumenestys on maailman huippua, mutta tässä iässä he valitsevat oppimisreittejä, jotka johtavat pienempipalkkaiseen töihin. Nuoret naiset pyytävät ensimmäisessä työpai-kassaan nuoria miehiä vähemmän palkkaa. Ensimmäinen palkka luo monesti pohjan koko uran mittaiselle palkkakehitykselle.

Yksityisellä sektorilla työskentelevän ja kokoaikatyötä tekevän suomalaisen naisen mediaanipalkka oli vuonna 2018 alle 3 000 euroa, tarkasti ottaen 2 903 euroa. Vastaavassa asemassa olevan miehen mediaanipalkka oli Tilastokeskuksen mukaan 3 710 euroa. Naisen euro yksityisellä sektorilla on siis 78 senttiä. (Tilastokeskus 26.6.2019)

30-vuotiaat naiset: Kun nainen on opiskellut tunnollisesti, valmistunut ja siirtynyt työelämään, alkaa elämänvaihe, jossa perheen perustaminen käy ajankohtaiseksi. Työelämässä äidiksi

tuleminen ei ole meriitti. Työnantajalle naisen palkkaaminen tarkoittaa riskinottamista, koska todennäköisesti nainen jossakin vaiheessa jää pitkälle äitiysvapaalle. Se maksaa työnantajalle ja pakottaa etsimään sijaisen. Tämä on paitsi kallista myös vaivalloista.

Perheudistuksista huolimatta naiset pitävät Suomessa lähes kaikki vanhempainvapaat, mikä tarkoittaa pitkiä, jopa useiden vuosien poissaoloa työelämästä. Tuo aika on poissa ammattitaidon karttumisesta ja lyhentää eläkekertymää. Suomessa naiset ovat myös miehiä yleisemmin pätkätyösuhteissa ja töiden väleihin heillä kertyy työkatkoja. Myös yksinhuoltajat ovat yleensä äitejä.

Syntyvyys on Suomessa laskenut viime vuosina dramaattisesti. Tutkijatkaan eivät osaa antaa vastausta, miksi näin on. Kuitenkin tilastot näyttävät selvästi, että lasten saaminen rokottaa naisen palkka- ja eläkekertymää.

40-vuotiaat naiset: Iän pitäisi tuoda kokemusta ja kokemuksen lisää palkkaa. Näin ei kuitenkaan läheskään aina ole. Vaativissa asiantuntijatehtävissä palkka nousee iän myötä, mutta vähemmän vaativissa se jopa laskee vanhemmiten. Käännekohta palkkakehityksessä on noin 45 vuoden iässä.

Tässä ikävaiheessa nainen elää niin sanottuja ruuhkavuosiaan. Uralla etenemiseen ei välttämättä riitä voimiakaan, jos perhe-elämä on hektistä. Keski-iässä nainen huomaa kantavansa vastuuta sekä nuoremmista että vanhemmista läheisistään.

50-vuotiaat naiset: Ikäsyrrjintä nostaa päätään. Ura ja asema eivät välttämättä kohene, eikä työn vaihtaminen ole helppoa. Lapset ovat nyt siinä iässä, että työhön voisi vihdoinkin keskittyä, mutta samalla työn fyysinen kuormittavuus kasvaa, ammattitaidit lisääntyvät ja työn ilo saattaa olla kadotettu. Ammattitaito voi koostua rutiineista. Nuoremmat työntekijät ovat innostuneempia, nopeampia ja heillä on usein teknologinen tietämys. Työelämä näyttäytyy kilpailuna, jossa nuoremmat ja vahvemmat selviävät.

60-vuotiaat naiset: Eläkeikä lähestyy. Naisten työeläke oli vuoden 2018 lopussa keskimäärin 68 prosenttia miesten eläkkeestä. Naisten omasta työstä ansaittu eläke-euro oli siis keskimäärin 68 senttiä. Kun tähän lisätään muut eläkkeet, kuten perhe- ja kansaneläkkeet, naisen eläke-euroksi muodostuu 78 senttiä. Ero miesten ja naisten eläke-eurojen välillä on pysytellyt samana suurin piirtein kymmenen viime vuotta.

Naisten eläkkeet jäävät pieniksi

Koska kukaan meistä ei osta mitään prosenteilla vaan euroilla, otetaan yksi luku: vuonna 2018 naisten keskimääräinen eläke (sekä työ-, perhe- ja kansaneläke huomioituna) oli 1 539 euroa. Miehillä vastaava summa on 1 964 euroa.

Hyvä uutinen on, että naisten ja miesten välinen ero eläke-euroissa on kaventunut, johtuen naisten urien pidentymisestä. Mutta siihen hyvät uutiset jäävätkin. Ero sukupuolten välillä kärjistyy taas, kun katsotaan miten suuret ja pienet eläkkeet jakautuvat sukupuolittain. Yli 300 000 naista saa eläkettä alle tuhat euroa kuussa. Miehiä on tässä joukossa huomattavasti vähemmän, noin 116 000.

Suurissa, yli neljän tuhannen euron eläkkeissä tilanne on päinvastainen. Suurellekkeitä saavia miehiä oli vuonna 2018 reilut 30 000. Naisten määrä jäi 8 000:een.

1,5 miljoonan eläkkeensaajan keskimääräinen kokonaiseläke vuonna 2018 oli 1 680 euroa. Siitä vähennetään vielä verot. Tulletko sinä toimeen alle 1 500 eurolla kuussa?

Monet kuusikymppiset naiset saattaisivat olla valmiita jatkamaan työelämässä. Esimerkiksi meidän edustamassamme ammattikunnassa, journalisteissa, moni eläköitynyt toimittaja on perustanut yrityksen ja tekee juttukeikkoja omilla ehdoillaan.

Kyse ei välttämättä ole lisätienestien tarpeesta, vaan ammatti-identiteetistä. Jos ammatti on ollut tärkeä vuosikymmeniä, siitä ei välttämättä haluta luopua. On hienoa, että työntekoa voi jatkaa varsinaisen työuran päätyttyä ja enemmän omien aikataulujen mukaisesti, mutta tätä mahdollisuutta ei ole kaikilla.

Monella eläkeiän ensimmäisiin vetreisiin vuosiin kuuluu huoli omista vanhenevista vanhemmista. He vaativat hoivaa ja huolenpitoa. Omaishoitajuus on yleensä ajankohtaista 50–60-vuotiaana, juuri kun omat lapset ovat aikuistuneet.

70-vuotiaat naiset: Käytännössä kaikki 70-vuotiaat ”nauttivat” jo eläkkeistään. Tämä vuosikymmen tarkoittaa monella luopumista ja yksinoloa. Jos puoliso sairastuu, sairastamiseen kuuluvat menot kasvavat, ja puolison kuoleman jälkeen perheen tulot kutistuvat. Yleensä leskeksi jäävä on pienituloisempi nainen.

80-vuotiaat naiset: Vastasyntyneiden elinajanodote vuonna 2017 oli pojilla 78,7 vuotta ja tytöillä 84,2 vuotta, meillä keski-ikäisillä vähän alempi. Todennäköistä on, että jos olet kahdeksankymppisenä hengissä, olet nainen. Tuossa iässä sairaudet ja vaivat lisääntyvät väistämättä. Yksin eläminen käy raskaammaksi. Vaikka nainen olisikin hyväkuntoinen eivätkä muistisairaudet vielä vaivaa, harva enää pärjää täysin ilman apua. Jos on varaa, on mahdollista ostaa pientä, elämää helpottavaa apua, kuten lumenluontia, kaupassakäyntiä, siivoamista, seuraa. Ja jos rahaa on tarpeeksi, voi muuttaa esimerkiksi senioritaloon. Useimmilla ei ole, varsinkaan kun vanhemmissa sukupolvissa on elänyt vahvana ajatus, että heidän tehtävänään on jättää lapsilleen jonkinlainen perintö. Miksi ihmeessä? Finanssialan kyselyssä 90 prosenttia suomalaisista toivoo, että heidän vanhempansa käyttäisivät rahansa omaan

hyvinvointiinsa. Perinnön perään haikailee vain 10 prosenttia vastanneista.

Tuntuuko naisen elinkaari toivottomalta? Älä vaivu epätoivoon, ei sen tarvitse mennä näin. Jokainen voi yksilönä vaikuttaa tulevaisuuteensa ja muokata elämästään oman näköisensä. Oman elämänsä suhteen ei kuitenkaan kannata olla passiivinen, eikä luopua itsenäisyydestään. Rakkaus ja läheiset auttavat sinua varmasti mummona, mutta raha on viimeistään viimeisinä elinvuosinasi paras ystäväsi. Raha on kuin ylellinen Tempur-tyyny, jolle voit laskea pääsi. Älä tyydy Lidlin halpaversioon, jos sinulla on valinnanvaraa!

Taloudellinen itsenäisyys tarkoittaa parhaimmillaan sitä, että voit itse vaikuttaa siihen, miltä elämäsi näyttää. On itsestään selvää, että kaikkeen ei elämässä voi vaikuttaa. Parisuhde, lastensaanti, hyvä työpaikka ja terveys ovat asioita, joihin onnellalla ja kohtalolla on osuutensa, mutta täysin passiivisesti mikään noista ei tapahdu. Omilla valinnoilla on merkitystä ja taloudenpidolla on tässä hirvittävän tärkeä merkitys.

Valitettavan monissa perheissä työnjako menee edelleen niin, että nainen keskittyy kodin rakentamiseen ja lapsiin, mies hoitaa perheen talousasiat. Mies on salkunhoitaja, jonka puoleen vaimo tukeutuu raha-asioissa. Vaimo ei välttämättä ole selvillä perheen menorakenteesta, kodin markkina-arvosta, lainankoroista ja säästökohteista. Tämä voi kostautua avioeron myötä – tai lisätä riippuvuutta pysyä huonossa avioliitossa, koska ero olisi taloudellisesti niin vaikeaa.

Näiden lähtökohtien takia sijoittaminen on juuri naiselle tärkeää. Sijoittamalla voi paikata ja parantaa taloudellista tilannettaan ja kuroa kiinni miesten eurojen etumatkaa. Silti naisten osuus suomalaisten pörssiyhtiöiden osakkeiden yksityisomistajista oli 34 prosenttia vuoden 2019 lopussa. Miehillä oli loput, 66 prosenttia. Kun tarkastellaan kotitalouksien osakeomistuksen jakautumista pörssiyhtiöissä, naisten osuus laskee 21 prosenttiin. (Euroclear 2019)

Säästämällä ja sijoittamalla tavoitteellisesti on mahdollista luoda itselleen vapautta valita. Liian harva suomalaisnainen tekee näin.

Jos omaan talouteensa ei osaa rakentaa erilaisia puskureita, vaarana on, että nainen käyttää hyvät työelämävuotensa puolisonsa uran tukemiseen, kasvattaa lapsensa aikuisiksi ja kun lopulta aikaa olisi omankin uran tekemiseen, joutuukin huolehtimaan vanhenevista vanhemmistaan ja sen jälkeen puolisostaan. Uhrautuminen syö kaiken ”oman” ajan.

Taloudellista itsenäisyyttään ei kannata menettää missään elämänvaiheessa. Talous ja raha ei ole arjesta irrallaan toimivaa mammonaa, vaan tukijalka, joka kannattelee varsinkin vaikeina hetkinä, mutta josta voi hyvällä omallatunnolla nauttia myös hyvinä hetkinä.

Mihin kannattaa sijoittaa?

Olemme puhuneet tähän saakka siitä, miksi kannattaa sijoittaa. Seuraavaksi kerromme, mihin kannattaa sijoittaa.

Ensinnäkin määrittelemme sijoittamisen passiiviseksi tulonlähteeksi. Mitä se tarkoittaa?

Käyt päivätöissä ja sijoittamisella kartutat omaisuuttasi pikkuhiljaa ansiotyön ohessa. Ansiotulot takaavat sinulle säännöllisen kuukausitulon, jolla rahoitat arkesi. Pidät kuitenkin huolen siitä, että taloutesi on ylijäämäinen: kuukausimenojesi jälkeen sinulle jää säästöön jonkinlainen summa rahaa, jonka sijoitat. Sen jälkeen säästösi tekevät taloustyötä puolestasi. Joudut käyttämään sijoittamiseen aikaasi, mutta vain minimaalisesti verrattuna päivätyöhösi.

Passiivisia tulonlähteitä on useita, niistä konkreettisin on asuntosijoittaminen. Emme kuitenkaan käsittele asuntoja tässä kirjassa, lähinnä siksi, että vuokranantajana toimiminen ei kuitenkaan ole ihan niin passiivista kuin äkkiä voisi ajatella. Passiivisista passiivisin tapa sijoittaa löytyy pörssistä.

Tässä kirjassa käsittelemme sijoittamista pelkästään osakkeen kautta. Osakkeita voit ostaa joko yksittäisinä yhtiöinä tai rahastojen kautta. Seuraavat sivut ovat syväasukellus näihin sijoitusluokkiin.

TILAA RAHAN TAJU -KIRJA ALMA TALENT SHOPISTA:
shop.almatalent.fi